

Miljøverndepartementet
Miljøvernminister: Knut Arild Hareide

KONGELIG RESOLUSJON

Ref.nr.:
Saksnr: 200504274
Dato: 07.10.05

Kongelig resolusjon - felles fylkesplan for Trøndelag 2005-2008

Miljøverndepartementet har i brev av 28. januar 2005 mottatt felles fylkesplan for Trøndelag til godkjenning.

Det er første gang to fylkeskommuner og en storbykommune har laget en felles fylkesplan. Planen er konsentrert om regionens viktigste utfordringer og fortrinn. Den legger strategier for felles opptreden. Planen skal bidra til å få gjennomført en regionalpolitikk til beste for hele Trøndelag. Den tidligere utarbeidede Arealmelding i Nord-Trøndelag (i fylkesplan 1999-2003), arealpolitiske retningslinjer for Sør-Trøndelag, samt "Ny Giv" og kommuneplanen for Trondheim gjelder fortsatt.

Regjeringen synes det er spennende at to fylkeskommuner og en storbykommune har etablert et så godt samarbeid om regional planlegging, og at regional planstrategi, som foreslått av planlovutvalget, er tatt i bruk på en forbilledlig måte.

Planprosess og vedtak

Arbeidet med felles fylkesplan for Trøndelag og landsdelshovedstaden Trondheim har involvert svært mange sentrale samfunnsaktører i regionen. Trøndelagsrådet var styringsgruppe for arbeidet. Trøndelagsrådet består av 13 medlemmer, hvorav 5 fra hver av de respektive fylkesting og 3 fra bystyret i Trondheim. I tillegg har fylkesmennene, ordføreren i Steinkjer og 2 representanter fra Kommunens Sentralforbund møte- og talerett.

Utfordringene ble klargjort gjennom en omfattende prosess som ledet til den regionale planstrategien "Trøndelag i våre hjerter". Planstrategien ble vedtatt i begge fylkestingene og Trondheim kommune høsten 2003. Etter utarbeidelse av planprogram ble utkast til felles fylkesplan sendt på bred høring våren 2004. Det kom inn om lag 70 høringsuttalelser fra en rekke instanser i begge fylkene. Felles fylkesplan ble vedtatt på Stiklestad 21. oktober 2004 av begge fylkestingene.

Fylkesplanen skal i følge plan- og bygningslovens § 19-6 legges til grunn for fylkeskommunal virksomhet og være retningsgivende for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket. Trondheim bystyre har gjennom sitt vedtak av 25. november 2004 gitt sin tilslutning til fylkesplanen.

Oppfølging av planen

Mål og strategier i felles fylkesplan videreføres gjennom felles samhandlingsprogrammer. Satsingene og tiltakene som løftes fram i samhandlingsprogrammet må representere områder hvor felles innsats gir merverdi. Iverksetting av tiltakene organiseres som prosjekter (partnerskap) med et stort antall aktører. Prosjektene rapporterer til Trøndelagsrådet og til de respektive deltakende organisasjoner.

Regjeringen mener at Trøndelag har utviklet en god modell hvor regional planstrategi følges opp gjennom årlige samhandlingsprogrammer og partnerskap.

Trøndelags-fylkene og Trondheim kommune ber om tilbakemelding på hvordan staten ønsker å bidra i oppfølgingen av de regionale målene og strategiene som er nedfelt i fylkesplanen. Det er utarbeidet mål og strategier for felles opptreden innen:

- Innovasjon og verdiskaping
- Forskning og utdanning
- Mat og matproduksjon
- Energi
- Kommunikasjoner
- Bosetting og levekår

Innovasjon og verdiskaping

Trøndelag vil øke regionens verdiskaping gjennom fokus på kunst, kultur og landskap i opplevelsesnæringene. Bedre samhandling og samarbeid mellom næringsliv, kunnskapsinstitusjoner og offentlige aktører er regionens svar på økt internasjonalisering og kommersialisering. De naturgitte ressurser skal også forvaltes bedre gjennom en fornuftig balanse mellom bruk og vern. Trøndelag ønsker også ordninger i samarbeid med sentrale myndigheter slik at vesentlige andeler av verdiskapingen tilfaller distriktene.

Trøndelags mål og strategier for økt verdiskaping og innovasjon er i samsvar med regjeringens mål i regional- og distriktspolitikken om en differensiert politikk i ulike regioner.

Regjeringen anser også satsingen innenfor dette feltet interessant i forhold til de utviklingstrekk og spørsmålsstillinger som er tatt opp i st.meld. nr. 22 (2004-2005), Kultur og næring. Kultur er innsatsfaktor for å øke verdiskapingen i andre næringer, og næringslivet kan medvirke til utvikling og vekst i kultursektoren.

Regjeringen registrerer at kulturlandskap og matkultur er løftet fram som viktige satsingsområder i reiselivsprofileringen av regionen. Et fokus på disse områdene er også viktig for landbruket og bosetting i distriktene i Trøndelag.

Fylkeskommunens rolle som kulturminnemyndighet må sees i lys av oppfølgingen av st.meld. nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner, og av den generelle evalueringen som skal foretas av fylkeskommunens rolle i stortingsperioden 2005-2009. Regjeringen vil bl.a. arbeide for at kulturminneloven endres slik at utgiftene til granskning av automatiske fredete kulturminner i forbindelse med mindre private tiltak i større grad skal bæres av staten, se stortingsmeldingens kap. 4.

I St.meld. nr. 21 (2004-2005) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand fremmer Regjeringen nye arealpolitiske føringer innenfor noen prioriterte områder. Spesiell vekt legges på ivaretagelse av biologisk mangfold og sikring av natur- og kulturmiljøer knyttet til blant annet landskap, vassdrag og strandsonen.

Angående rovvilt, vises det til at rovdyrbestanden skal forvaltes i tråd med de mål som er fastsatt for Midt-Norge (Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal), og slik at hensynet til tradisjonelle næringer med beiting i utmark ivaretas.

Forskning og utdanning

Regjeringen har merket seg at Trøndelag løfter fram utdanningspolitikk som et satsingsområde, der det legges vekt på et utdanningstilbud som ivaretar samfunnets og den enkeltes kompetansebehov. Det foreslås et bredt spekter av strategier. Trøndelag vil bl.a. skape en inkluderende skole med differensiering og tilpassing av opplæring, samt en tverrfaglig innsats mot frafall i opplæringen. Den fylkeskommunale opplæringstjenesten har et ansvar for å følge opp frafall i samarbeid med Aetat. Det er positivt at fylkeskommunene ønsker å styrke dette arbeidet ved å trekke inn flere instanser i samarbeidet. Regjeringen vil også vise til at det er satt i gang et samarbeid på sentralt nivå i skjæringsfeltet mellom utdannings- og arbeidsmarkedspolitikken.

Arbeidstilsynet er i ferd med å flytte sitt hovedkontor - Direktoratet for arbeidstilsynet til Trondheim. Flyttingen fullføres i løpet av 2006. Som ledd i ny strategi for Arbeidstilsynet skal direktoratets faglige dokumentasjons- og analysefunksjoner styrkes. Regjeringen har bidratt med økte midler til arbeidslivsforskning, bl.a. med sikte på å legge til rette for en tettere kontakt mellom Direktoratet for Arbeidstilsynet og de relevante forskningsinstitusjonene i Trøndelag.

Mat og matproduksjon

Trøndelag ønsker å stimulere til høyere foredlingsgrad i regionen. Fiskeri- og havbruksnæringen skal være en attraktiv næring for kystkommunene.

Fiskeri- og kystdepartementet ber om at Fiskeridirektoratet og Mattilsynet bringes inn som premissleverandører på et tidligst mulig stadium i fylkesplanleggingen.

Regjeringen finner det positivt at fylkesplanen har et eget kapittel om mat- og matproduksjon, da satsing på småskalaproduksjon og økologisk landbruk er sentrale satsingsområder i landbrukspolitikken.

Energi

Trøndelag ønsker gassrørledning inn Trondheimsfjorden, slik at naturgassen kan tas i bruk som energikilde i regionen, bl.a. til industriell utvikling og transport. Trøndelag vil sammen med nasjonale myndigheter bidra til at Norges første gasskraftverk med CO₂ håndtering kan realiseres.

I st.meld. nr. 9 (2002-2003) Om innenlands bruk av naturgass mv., trekker Regjeringen opp en helhetlig strategi for bruk av gass. Meldingen trekker videre opp Regjeringens

politikk for å legge til rette for gasskraftverk med CO₂ -håndtering, blant annet i lys av Sem-erklæringen og NOU 2002:7 Gassteknologi, miljø og verdiskapning.

Planer om en gassrørledning fra Tjeldbergodden til Skogn er utsatt. Selskapet Naturgass Trøndelag AS er etablert med formål å markedsføre og distribuere naturgass til kunder i Midt-Norge. Selskapet arbeider som en del av dette med etablering av nødvendig infrastruktur.

Regjeringen er godt fornøyd med at regionen vil utarbeide en regional strategi for energiforsyning i regionen, herunder satse på alternative energiformer som bioenergi og vind. Bioenergi er eksempelvis en miljøvennlig og fornybar energikilde, som i tillegg til miljøgevinstene kan gi positive ringvirkninger i forhold til opprettholdelse av kulturlandskap og som inntektskilde innen skogbruket.

Kommunikasjoner

Trøndelag vil videreutvikle havnesamarbeidet i regionen, der det tas sikte på å etablere ett felles havnevesen i Trondheimsfjorden. Regionen vil prioritere større investeringer til stamvegssystemet sør for Trondheim og nord for Steinkjer, og jernbanen mellom Trondheim og Steinkjer, inkludert knutepunktet i Trondheim. Samarbeid om IKT-løsninger skal gi effektiviseringsgevinst og bedre tjenester til innbyggerne.

Regjeringen gjør oppmerksom på at det i st.meld. nr. 25 (2004-2005), Om regionalpolitikken, er sagt følgende i kap 5.2.2. om miljøvennlige transportsystem i sammenhengende byområder : ”Regjeringa vil derfor over tid auke løyvingane til kollektivtransport over vegbudsjettet monaleg, og vil auke tempoet i utbygginga av jernbanen nær storbyane.”

OPS-prosjektet (offentlig – privat samarbeid) E39 Øysand – Thamshamn ble åpnet for trafikk i juni i år. E6 gjennom Melhus vil bli åpnet for trafikk i september i år. Det pågår arbeid med ny E6 gjennom Steinkjer og på E6 Nordre avlastningsveg i Trondheim. I forbindelse med Nasjonal transportplan 2006-2015, jf. St.meld. nr. 24 (2003-2004), planlegges det å videreføre utbyggingen av E6 Nidelv bru – Grilstad. Videre prioriteres utbygging av strekningen E6 Tonstad – Melhus sør for Trondheim, slik at det blir sammenhengende firefelts veg mellom Melhus og Trondheim.

Nordlandsbanen og Meråkerbanen er nylig bygget ut for bruk av GSM-R togkommunikasjonssystem. Regjeringen prioriterer i planperioden å fullføre utbyggingen av fjernstyring på Nordlandsbanen, noe som vil bedre driftsstabiliteten og fremføringskapasiteten på banen betraktelig. I Nasjonal transportplan 2006-2015 legges det videre opp til utbygging av nytt dobbeltspor mellom Hommelvik og Hell, med fullføring av tunnel gjennom Gjevingåsen, noe som vil gi vesentlig økt kapasitet og nytte for all togtrafikk på strekningen. For å øke kapasiteten på Dovrebanen legges det bl.a. opp til å forlenge flere kryssingsspor på strekningen Hamar - Trondheim.

Det er viktig for den videre utviklingen av bredbånd, særlig i distriktene, at fylkeskommunale og kommunale myndigheter er aktive i å ta ansvar for koordinering og videre satsing. Det er positivt at Trøndelag tar initiativ på regionalt plan for å fremme utbygging og bruk av bredbånd og informasjonsteknologi. Det gir ytterligere styrke til satsingen at de to fylkene ser dette samlet for hele Trøndelag.

Bosetting og levekår

Trøndelag vil styrke sin profil som bærekraftig region og bli et inkluderende samfunn som ivaretar innbyggernes sikkerhet og helse. Både Trondheim som landsdelshovedstad, de andre byene og distriktene i Trøndelag har hver sine ressurser og tjenester som står til rådighet for hele regionen og utfyller hverandre.

Regjeringen mener at satsingen på sterke bo-, arbeids- og serviceregioner kan være en formålstjenlig strategi for å fremme positiv utvikling av næringsliv og bosetting over størst mulige deler av fylkene. Det er samtidig viktig å ta vare på særegenhetene og kvalitetene som finnes i de bynære områdene og i de mindre sentrale områdene.

Ansvarsreformen, som ble innført fra og med 2003, gir fylkeskommunene myndighet til selv å prioritere bruken av de tildelte virkemidlene, herunder også støtte til bedriftsetableringer i utkantkommuner.

Regjeringen er godt fornøyd med at en styrking av jordvernet er trukket fram som egen strategi. Det er i den forbindelse viktig å drøfte prinsipper for arealutnytting som et ledd i å sikre produksjonsarealene. Det er videre positivt at fylkesplanens strategier knyttet til bærekraftig arealpolitikk for handel og service legger premisser for etablering av kjøpesentra.

Det samiske perspektivet er godt ivaretatt i fylkesplanen. Regjeringen finner det positivt at sørsamenes og reindriftens arealbehov er trukket fram. Det er avgjørende for næringens bærekraft at reindriften vises et spesielt hensyn i både regional og lokal arealplanlegging.

Regjeringen ser det ellers som særs viktig at det blir tatt hensyn til samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige forhold i de store utbyggingsprosjektene regionen står foran.

St.meld. nr 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge, legger føringer for å styrke det lokale folkehelsearbeidet, gi det en sterkere lokal og demokratisk forankring, og sikre at hensynet til befolkningens helse blir ivaretatt i samfunnsplanleggingen. Regjeringen merker seg at fylkesplan for Trøndelag legger vekt på å skape gode vilkår for folkehelse og forebyggende helsearbeid. Arbeid for å fremme folkehelse er sektorovergripende. Det regionale nivået ved fylkeskommunene utfordres til å være pådrivere for regionalt og lokalt folkehelsearbeid og til å påta seg lederrollene i regionale partnerskap for folkehelse.

Avslutning

Det gjøres oppmerksom på at godkjenningen av felles fylkesplan for Trøndelag 2005-2008 ikke omfatter konkret ressursbruk. Prioritering og tildeling av ressurser følges opp gjennom de årlige budsjettprosesser. Det forutsettes at Trøndelagsrådet eller fylkeskommunene tar nødvendig kontakt med statlige myndigheter for å sikre gjennomføringen av fylkesplanen.

Miljøverndepartementet

tilrår:

Felles fylkesplan for Trøndelag 2005-2008, vedtatt av fylkestingene 21. oktober 2004 godkjennes i medhold av plan- og bygningslovens § 19-4, med de merknader som er nevnt i Miljøverndepartementets redegjørelse i saken.